

קדוה אלה

עבודת ה' ברוח חסידי

גיליון 1 | ט"ז חשון תשע"ד | פרשת וירא

שאלה:

האם נכון לבחון התקדמות בעבודת השם? האם ניתן בכלל לעשות זאת? מהם הפרמטרים?

הרב שבתאי סלביצקי

שליח חב"ד באנטוורפן, בלגיה

הרב אורי שרקי

מכון מאיר רב קהילת "בית יהודה" בירושלים

הרב יובל דיין

מרכז התהוות

הפרקים הראשונים של התניא עוסקים בכל מיני הגדרות: נפש אלוקית, נפש בהמית, בינוני ועוד. מדוע אדמו"ר הזקן מתחיל ככה? מכיוון שההתחלה של עבודת השם היא כאשר אני מגדיר נכון את המושגים. כשאדם מתחתן יש לו רצון להיות אבא הכי טוב, בעל הכי טוב וכדומה. אחד מגדיר אבא טוב בתור מי שנותן לילד 10,000 שקל. אחר, שמספר לילד כל לילה סיפור. אחד חושב שיהיה אבא טוב אם יקח את הילד לחופשת סקי. אחד חושב: אני אקנה לו מחשב חדיש. הבעיה היא שההגדרות קובעות את הרף שלנו. אני אשאף להיות כמו ההגדרה שלי, ולא מילימטר אחד יותר. אותו דבר נכון לגבי עבודת השם: איך אני מגדיר מה זה עבודת השם? מה זו תפילה טובה? אם ההגדרה לא נכונה, אני עלול לפספס את כל החיים שלי. אחת הבעיות בחינוך היא שאנחנו מסבירים לילד מה זה תפילה? להסתכל בסידור, ולומר מילים. לא אכפת לי אם הוא מתכוון אלא רק אם הוא יושב יפה לידי. אם אני אגדיר לו שתפילה זה התקשרות לקב"ה, כמו שכשמשחקים כדורגל ומבקשים להבקיע גול זה תפילה. לכן התניא מתחיל להגדיר לאיפה אני רוצה להגיע? כשאני נוסע בדרך, האם אני באמת רוצה להגיע לחיפה? אולי בכלל אני רוצה להגיע לכאר שבע? החסיד מגדיר לעבוד את ה' מתוך שמחה. זה מכסה את הכל: הנקודה כאן היא הקשר לקב"ה. לא שאני אהיה גדול, למדן או מוצלח. זה הברל קטן לכאורה, אבל הוא נותן משמעות לכל ההתנהגות במשך היום. לכן העיקר הוא: קודם כל להגדיר!

אדם אף פעם לא יודע אם הוא נמצא בדרך הנכונה. אולי התאוות הטעו אותך, אולי זו נטיית לב טבעית, אולי החברה? רבי נתן אומר שהתשובה היא פשוטה. אם יש לך עוד התלהבות בחיפוש שלך, אם אתה קם כל יום מחדש בשביל היום הזה - אתה בדרך הנכונה. אבל אם אתה חושב שמצאת, אתה בצרה גדולה. אתה תמיד נמצא במקום של חוסר ידיעה. זה קצת קשה להגדרה, כי לעולם אדם צריך לנוע מחוסר ידיעה לחוסר ידיעה גדול יותר. פרמטר נוסף הוא האם דעת הבריות יותר נוחה ממנו? אדם שעוסק בתכלית, ממילא זה פועל עליו והופך אותו להיות טוב יותר. שום דבר לא עובר מעבר לכתפו. הוא נהיה חסיד, לא רק בינו לבין קונו, אלא גם בינו לבין חברו. אם כל הלימוד שלמדנו כל היום לא הועיל לנו לכעוס קצת פחות או להכיל קצת יותר, במה מועיל הלימוד. בסופו של דבר, התקדמות בעבודת השם תהפוך אותי גם לקצת יותר נסבל...

ברור שצריך אדם לבחון היכן הוא עומד, ולא עוד אלא שראוי לערוך את המבחן יום יום, כדברי הרמב"ם בפרק חמישי מהקדמתו למסכת אבות. המבחן פשוט. על האדם ללמוד מהו הטוב ומהו הרע, הן בתחום המידות (על ידי ספרים העוסקים בכך, כגון חובות הלבבות ומסילת ישרים), הן בתחום המצוות (על ידי ידיעת ההלכות) והן בדעת ה' (על ידי לימוד ספרי אמונה). את זאת יש לעשות באופן לימודי ולא רגשי, ולאחר מכן להביט בעצמו וידע היכן הוא עומד ביחס לכל אלה. היהדות מלמדת שיש לאדם אפשרות לעמוד על מדרגתו, עד כדי האפשרות למי שיש בו ענווה, להודיע על כך לזולתו, כרב יוסף, שאמר על עצמו שהוא עניו, כמוכא בסוף סוטה. ראוי שהבחינה העצמית תתחיל בחיפוש אחרי הנקודות החיוביות שבאישיותו, ולא במה ששלילי אצלו, כדרכם של מחפשי הזהב, שעניניהם תלויות לזהב ולא לפסולת (עיין ליקוטי מוהר"ן ח"א סי' רפב). כך יעלה בידו לזכך את דרכיו בשמחה.

מחנכים! מדריכים!
מעוניינים לקבל עותקים של **קרוה אליך** לשימוש בפעולה או שיעור לחלק לתלמידים או לחברה?
סמסו ל-054-4530951
ונביא אותו קרוה אליכם מדי שבוע!

3 שולי רנד

הנטייה שלנו לקבוצות כדורגל היא שטות

8 הרב יהושע שפירא

הקב"ה מקבל את זה שאין לי כוח?

6 הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

איך שותים קצת ומשתכרים לגמרי?

לומדים את זה תניא נכונה

חלק אלוה- ממעל ממש

משה שילת

עמוד שפ"ט

פצצת אטום

הפצצה הזו היא פצצת אטום. עצמתה של פצצה רגילה תלויה בכמות חומר הנפץ שבה, הכמות שבה מייצרת את פוטנציאל ההרס. אבל האטום עובד הפוך: הוא מגיע לנקודה

קיבוץ אל נפשי, אלוהי אל מה את דואגת?

מתוך ענן המזיקה שבאווניות נבהלתי לגלות שעצר לירי גי'פ נוצץ וממנו מביטים בי כמה אנשים... איך לומר בעדינות? לא הייתי שמחה להיתקל בהם בסמטה חשוכה, ולמען האמת גם לא פה, הרחק מבתי היישוב. הזמן הוא לפנות ערב, נעים בחוץ, זמן טוב לחשוב בו. לכן גם יצאתי לטייל. לאט לאט התחלתי לצבור שקט ומחשבות בהירות, והנה קפץ עליי רוגעם של אלה.

פחדים חשופי שיניים האלה בסך הכול רצו לדעת איך מגיעים אל אחד מאנשי המקום. אלא שבשביל להגיע אליו צריך לצאת משער היישוב ולהיכנס דרך כביש אחר. את זה בדיוק הסברתי להם, משתדלת שלא יזהו שאני טיפה מבוהלת. הם חזרו על ההסבר, עשו פרסה ונסעו לדרכס. המשכתי ללכת, המשכתי גם ליישב את הדעת. ידעתי שהם אמורים להגיע לכביש שמחוץ ליישוב המקביל לכביש עליו אני הולכת. שם נמצאת הפנייה אל המקום שביקשו. לכן שלחתי מבטים כדי לראות אם אכן. לחרדתי ראיתי גי'פ נוצץ דוהר קדימה, מפספס את הפנייה בגדול. שלשלת הברזל משתחררת ופחדים חשופי שיניים מסתערים לכל עבר. הדם קופא. אין לי מושג מתי הם יגלו שהם טעו. במחשבותי אני משחזרת שוב ושוב את השיחה איתם, ולאיתי מגלה שלא ציינתי בפניהם את הפניה הזאת ימינה, אלא רק את שתי השמאליות שלפניה. ברור לי שברגע שהם יגלו את הטעות הם יחזרו, וסופי יהיה במקום הזה. דמיונות מגוונים על איך בדיוק זה יקרה התחילו לדרוף אחד את השני. איפה אני ואיפה השקט שהצלחתי לגרד מתוכי... כמעט מתחילה לרוץ הביתה.

של הנקודה, לגרעין של החומר, ואז כמות קטנה מאוד היא איכותית ברמה שיכולה להשפיע ולשנות כמות עצומה. הפעולה של האטום נובעת מפגישה ישירה עם מהות החומר ולא עם צורתו. לכל יהודי יש אטום: החלק של הא-לוה ממש שבקרב. זה חבוי, זה קטן, אבל אין סופי. ב'שימוש נכון' בחלק הזה ניתן להיות רבוק בקב"ה ולגבור על מגבלות העולם, שכלל לא יכול להפריע אל מול האור העצום הזה. בנסיונות מוסבר כי לכל כוח בקדושה יש 'כנגדו' בקליפה, אבל כנגד ה'חלק אלוה ממעל' עצמו אין התנגדות ב'עומת זה'. למרות ריבוי והתפשטות הטומאה בעולם הזה, אין כוחות היכולים לעמוד מול התפרצות גרעינית של הנשמה.

כל רגע - רגע האמת

הגרעין הזה הוא המקשר אותנו אל הקדוש ברוך הוא כבנים אל אביהם; קשר עצמי שאינו תלוי בהכנה, בהרגשה או במעשים. על אף שברוך כלל הוא מכוסה ונעלם, הוא הטבע הפנימי שלנו.

כל עוד איננו מרגישים איום קיומי - איננו משתמשים באטום. כל עוד איננו מרגישים שהעולם הזה מתנגח 'ראש בראש' עם הגרעין שלנו - הטבע הגשמי ממשיך לכסות על הטבע הנשמתי. אבל רגע האמת, כמו לדוגמה בשעה שמכריחים ח"ו יהודי לעבוד עבודה זרה, מתפרצת בין-רגע מהותה של הנפש. באותה שעה, מוכן כל יהודי, אפילו קל שבקלים, למסור את נפשו על קידוש ה'. עד כדי כך. "יהודי לא יכול ולא רוצה להיות נפרד מאלוקות" (אדמו"ר הזקן, ה'יום יום' כ"ה תמוז).

לעולם לא נוכל להבין או לתפוס את הנקודה הזאת 'עד הסוף', הפלא שלה תמיד ירחף מעלינו. אבל ביכולתנו לעורר בקרבינו את נקודת העומק הזו ולתת לה להנהיג אותנו. העבודה שלנו, לפי התניא, היא להשתמש בעצמה הזאת בחיי היומיום. ניתן לעורר את הטבע הפנימי שלנו ובכל רגע לתת לה להיות הדבר החזק והרומיננטי. חלק אלוה-ה ממעל ממש מצוי בקרבנו! לא נוכל להסתפק רק באי-חתייה נגדו. בעבודה פנימית נוכל להתחמם לאורו ולתת לו להתפשט על אישיותנו ועל כל חיינו.

על פי תניא פרק ב' ופרק י"ח ואילך

נבואה שעריך

'תיאוריית שליטת השער בכאב' היא תיאוריה שמדברת על שער דמיוני שנמצא בחוט השדרה. פיתחו אותה פסיכולוג קנדי ורופא בריטי. הם טענו שכיוון ששער הוא מרחב מוגבל, יכולה לעבור דרכו רק תחושה אחת בכל פעם. חשבתם פעם למה אנחנו לוחצים או משפשפים מקום שקיבל מכה? תחושת השפשוף מעבירה את תחושת הכאב. כך גם מאמץ של התעמלות גופנית יעיל נגד כאב גב, כי הוא זה שנכנס ראשון בשער ולא מותיר מקום לתחושות הבאות אחריו. גם אל שערי הקופסה הקטנה הזאת, נפשו של אדם, מתחרים להגיע בכל רגע נתון מנעד רחב של רגשות, מחשבות, אמונות, דמיונות, רצונות, תפילות. רק יכולת הבחירה היא שומר הסף. היא, בדרך כלל, גם זאת שתעיד על האדם; אמור לי איזה דמיון נכנס בשעריך ואומר לך מי אתה.

לעלות או לרדת

כשאני מעבירה במוחי, מוגנת באורות הקרבים של הבית, את המילה 'פחד', אני נזכרת במילים של ימימה: מה שבאור וטהור לא יכול להפחד אותך. דעי שהרוחניות מסלקת את הפחד, היא ממשיתה, כי הפחד הוא של הנפש בידידתה, בעוד שכרוחניות את מתעסקת בעליית הנפש. ואז אני מבינה - ברגע הזה אני יכולה או לעלות או לרדת: או לפחד ולדמיין את הלא-ידוע, או לקוות לטוב כי בסך הכול רציתי להיטיב. יש פה מקום לתחושה אחת בלבד. אני זו שמחליטה מה היא. אני יכולה לתת לכל המחשבות הבהירות והגבוהות שהגיעו אליי, להסתלק ממני יחד עם מראה הגי'פ התועה, אבל בינינו, תכל'ס, העובדה שהטעיתי חבורת גברתנים מפחדים, ושלפי מהירות הנסיעה שלהם הם עוד שנייה בשכם - היא אחד הדברים המצחיקים שקרו לי הערב.

קרוב אליך, עלון שבועי ברוח החסידות. לפרסום, העברת שאלות והפצה: qarov.elecha@gmail.com | 054-4530951

על הצדיקים ועל החסידים

עם שולי רנד עם חב"ד שליח

מה זה צדיק?

זו התעלומה הכי גדולה. היו לי ויכוחים גדולים עם עובד ה' עצום, ליטאי. הייתי מתווכח אתו שעות, כן ברסלב או לא ברסלב. הוא ידע ליקוטי מוהר"ן הרבה יותר ממני והביא לי פרכות מפה ופרכות משם, וזה לא נגמר. בסוף קמתי ואמרתי לו: "עזוב אותי מכל זה, אתה יודע מה ההבדל בינינו? אתה יודע מה האמונה שלי בצדיק? אני מאמין בצדיק, שגם אם אני אהיה מקושר אליו שנים, יונק ממנו, ויום בהיר אחד אבוא ואומר לו: "מצאתי איזה רבי שמתנגד אליך, אבל אני מרגיש שדרכו אוכל להתקרב יותר לקב"ה, אני יכול ללכת אליו, לקבל ממנו?" אני מאמין באמונה ינשק אותי על הראש ויגיד לי "בטח, לך!"

כי הדבר היחיד שהצדיק רוצה, זה שתתקרב לקב"ה. אין לו עניין שתהיה חסיד שלו ושהוא יהיה הרבי שלך או שתתן לו הוראות קבע. צדיק זה צינור שאמור לעזור לנו, אדם עם ידע גדול יותר, עם נשמה יותר גדולה, עם שליחות אחרת, שבא לעולם למטרה אחת: לקרב אותנו לקב"ה. זה התפקיד שלו. אם אתה מאמין שהוא עושה את תפקידו נאמנה, עוף אליו.

אבל יש הרבה צדיקים?

שמעתי חילוקי יפה מהרב שיק, ה' ישמור אותו. הוא אמר שאם אתה שומע דיבורים של צדיק עצום, שיודע את כל התורה כולה, אבל אחרי שאתה שומע את הדיבורים האלה אתה יוצא, תופס את הראש ואומר "אין לי סיכוי", אז הוא צדיק מאוד גדול, אבל לא בשבילך. אבל אם אתה שומע צדיק שמדבר דיבורים פשוטים, אבל אחרי שאתה שומע את הדיבורים שלו אתה רץ לשדה להתפלל; צדיק שהדיבורים שלו גרמו לך להאמין בעצמך, להאמין שיש לך ולנשמה שלך סיכוי, אז זה הצדיק שלך - עוף אליו! להבדיל אלף אלפי הבדלות, אני זוכר שכשלמדתי משחק,

קח! תחטוף! עזוב אותך מכל ההבלים שמסביב. חב"ד, ברסלב, ליטאי, מה זה משנה?

היה בבית הספר למשחק מורה מאוד דומיננטי, מכמה סיבות: הוא היה חכם, כריזמטי ומוכשר, ובעיקר, כי אחרי סיום הלימודים הוא היה נותן למי שמוצא חן בעיניו עבודה. כולם סגדו לו. רק מה, את שאר המורים הוא ביטל כעפרא דארעא, בעיניו לאף אחד חוץ, ממנו, לא היה מה להציע.

לי הייתה בעיה עם זה, גם כי ראיתי שהשיטה לו היא דוגמטית ומביאה את כולם לשחק אותו הדבר, וגם כי את רוב השעות בילינו עם המורים שהוא פסל וכל כך זלזל בהם. אמרתי לעצמי "יש לי עכשיו שעתיים להעביר עם המורה הזה, שהוא כל כך מזלזל בו, מה אני לוקח מזה?" אני זוכר ממש את רגע המפנה, כשהגעתי למסקנה שהגישה של המורה היא לא נכונה ושהיא גורמת לי להפסיד הרבה אפשרויות.

רציתי מאוד להיות שחקן טוב, ונפרדתי מהמורה האליל בתור מורה יחיד. הטכניקה שלי הורכבה מידע שספגתי מהרבה מורים, וזה העשיר אותי מאוד. אז להבדיל אלף אלפי הבדלות, אותו הדבר בעבודת ה', צדיק שמלמד אותך דרך להתקרב לקב"ה - קח! תחטוף! עזוב אותך מכל ההבלים שמסביב. חב"ד, ברסלב, ליטאי, מה זה משנה? בגלל שהוא לא באג'נדה שלך תמנע מעצמך טוב? זה לא נראה לי רצון ה'.

זה לא קבוצות כדורגל. אני אוהד חב"ד, אני לא אוהד. אני ברסלב, אני לא. או: "זה רעיון מאוד יפה, אבל זה לא הרבי שלי אמר אותו וסבא שלי התנגד." זה פשוט לא נכון. אני חסיד ברסלב, או כמו שאומרים אצלנו: רוצה להיות חסיד ברסלב. אם יבוא איזה רב מגזרה אחרת לגמרי או משיטה אחרת לגמרי, וייתן לי איזו נקודה שתעורר אותי, אז בגלל שאני חסיד ברסלב לא אקח אותי את הנקודה הזאת? למה? לא נראה לי שזה רצון ה'. נכון, אני רוצה להיות ברסלב, רבי נחמן זה הרבי שלי, זו הדרך שלי, אבל אם בגלל זה סגרתי את עצמי ואני לא מסוגל לשמוע ולקבל מאחרים, אז מה עשיתי בזה?! זה לא הרצון של הרבי שלי.

חלומות מתגשמים בסוסיא

שלב א' המכירה בעיצומה

זוגות צעירים, בואו עכשיו ליהנות מכל הטוב שבסוסיא!

"כרמי סוסיא" שכונת המגורים החדשה, מזמינה אתכם ליהנות מבית פרטי ביישוב איכותי ופורח המציע לכם קהילה דתית מגוונת, חמה ותוססת עם אופי צעיר וכל מה שצריך כדי לבנות חיים עליהם חלמתם...

- בית צמוד קרקע עם גינה גדולה • מוסדות חינוך, חנויות ושירותים
- תשתיות מפותחות • קהילה איכותית בצמיחה

דגם שטוח: 707,000 ₪ בלבד | דגם מדורג: 728,000 ₪ בלבד

לפרטים וסיוור ביישוב: 050-9398828 גילת | www.susya.net

1-800-260-240
www.amana.co.il

באסטיונר של אמונה

אם עברתם בשנים האחרונות בכניסה לרכבת מרכז בתל אביב, די סביר שראיתם אותו. אולי ניגשתם, אולי התעלמתם, אבל לפספס כמעט אי אפשר. בלב המירוץ התל-אביבי, יהודי עם זקן ופאות, עומד באדיקות מאחורי דוכן ומציע לעוברים ולשבים ספר יהודי תכשיט נושא פסוק מהמקורות, להניח תפילין או לקרוא קריאת שמע.

אור! גולדשטיין

עבור הרבה אנשים שלומי שטרן הוא רק "ההוא מהרכבת", עוד באסטיונר של רוחניות בגרוש, אבל מי שייגש יתקבל בחיוך אוהב מעיניים עמוקות של בן למשפחת לח", מטפל, רעיונאי ומאסטר לאושו - הרבה יותר מבעל באסטו.

לגעת בלב

שלומי נולד ברמת-גן למשפחה ותיקה ומושרשת בארץ. בכיתו ברחוב עולי-הגדרום הוא מראה לי מזכרת משפחתית מעולה הגדרום המשפחתי שלו, אליהו בית צורי, פעיל לח"י שהתנקש בקהיר בלורד מוין. המזכרת היא ספר התמונות, שמצייר עולם של לאומיות גאה, חילונית, כמעט אנטי-דתית. כל כך אחר וכל כך רחוק מהדמות שאוחזת בו כעת.

לצבא התגייס עם כל המטען משפחתי והלאומי ועם מוטיבציה גדולה. "לקחתי את הסיפור של אליהו בית-צורי כסיפור של רעות בין כל העם. יש אנשים שגדלים בארץ ישראל, ויש אנשים שמגדלים את ארץ ישראל. אני מאותם אלה שמגדלים את ארץ ישראל", הוא אומר. כצבא שירת כקב"ן ושם מצא את הדרך שלו "לגדל את ארץ ישראל" - לגעת בלב של האנשים. אחרי השחרור המשיך בדרך הלבבות ובגיל 24 כבר שימש רשג"ד (ראש גרוד) בצופי רמת גן.

משיב הרוח

עם הזמן התחיל שלומי להימשך לתחום הטיפול האלטרנטיבי ולתורות רוחניות, עבר כהילר וכמאסטר ברייקי, ועם הזמן הפך לרמות מוכרת בכרונזה הרוחנית התל-אביבית ולמרצה מבוקש בנושאי תורות מהמזרח ו"חוכמת הלב", ובמיוחד לתורתו של החכם ההודי "אושו". יחד עם חברים נוספים מתחום הרוחניות החילונית והניו-אייג' יזם את הקמתו של פסטיבל "בומבמלה", ובלי שתכנן היה זה עבורו המפגש הראשון עם ההזדהות: "תחילת סיפור התשובה שלי היה בפסטיבל

בומבמלה השני, שמעתי את 'לכו נרננה' של קרליבך יוצא מן האוהל של קבלת שבת. זה משך אותי, זה מאוד ריגש אותי, למרות שהייתי עם ג'וינט ביד". "האוהל" היה אוהל התפילה היהודי שהקים הרב מיכאל גולומב, שבתעוזה רבה ביקש להציג גם את פניה של הרוחניות היהודית בתוך בליל הרוחניות של הפסטיבל. שלומי המשיך בשגרת חייו ובעבודה בחנות ספרי ניו-אייג' ברמת גן, אבל החוויה נשארה באיזשהו מקום בלב והנקודה היהודית שהתעוררה התחילה להטריד אותו.

כמורה למדיטציה שלומי הרבה ללמד מתורתו של אושו. באחד הימים, בעת קריאה באחד מספריו, הופתע שלומי לגלות שאושו היהודי מזכיר את הבעל-שם-טוב ומרבה לשבח אותו ואת חוכמתו".

האדמו"ר מסבידו-מרכז

סיפור מחיקת החוב האדיר דרש משלומי התבוננות מקיפה וחשבון נפש. בעת התבודדות שלומי ביקש מכורא-עולם לפתוח דף חדש, להיות שליח, לגעת שוב באנשים. רעייתו, ענבר, ראתה מודעה לפתיחת דוכנים בתחנת רכבת מרכז בת"א. הוזג שטרן הבינו את הרמז ו"תפסו את הרכבת".

בברכתו של הרב ארוש, הקימו שלומי וענבר באסטו להפצת יהדות בשם "הרכבת שנוסעת". שלומי כינה את עצמו "באסטיונר של אמונה", והיה עומד בדוכן במשך 12 ולפעמים גם 14 שעות בכל יום. ענבר רעייתו נכנסה כשותפה לפעילות בדוכן, שותפות נשית פעילה ולא שגרתית שגרמה לא פעם להרמת גבה או שתיים של הפתעה והערכה.

שלומי גייס את כל הידע בפרסום ובשיווק, ויחד עם אהבת-ישראל הבעורת אצלו הפך הדוכן לאבן שואבת למבקשי יהדות וגם למי שסתם חיפש חיוך ולב אוהב בעיר האפורה. מדי יום כחמישה אנשים חוו יהדות לראשונה בחייהם, נוסף על רבים אחרים שעצרו לשיחה, להתעניינות, ולהכרות עם יהדות מאירת פנים ועשירה. שלומי קיבל מהנוסעים את הכינוי "האדמו"ר מהרכבת" לדוכן שלו הוא קרא "החצר". לעיתים קרה שגם תיירים ובני אמונות אחרות נמשכו לדוכן, לטעום פולקלור ישראלי מיהודי עטור זקן ופיאות, ונסחפו לא פעם להפתעתם לשיחות מעניינות על זן ובודהיום ועל רוחניות יהודית.

בין הררי הספרים בדוכן נמצא גם ספרו הראשון של שלומי "בגן דלב שכנה נקודה", שמקפל מסרים עמוקים של שמחה ואמונה בתוך מסגרת של אגדה תמימה. מדי פעם, כשנוסע מזדמן נמשך לעלעל בספר בעל הכריכה הצבעונית, שלומי עומד לידו ונזהר שלא לגלות את זהות הכותב המוכשר. מיקומו של הדוכן לא הקל על עבודתם של שלומי ואשתו, שאפילו הותקפו פעם אחת באלימות: "יש באסטיונרים מסביב שנראים כמו שודדי-ים, היו גם אנשים שניסו להתחיל עם אשתי", מספר שלומי, אבל בני הזוג לא מתלוננים: "זאת לא חוכמה לעשות אהבת-ישראל בין הדתיים. אנחנו עושים אהבת ישראל דווקא במרכז תל-אביב, איפה שלא נחו לנו".

תחנת עזרה ראשונה רוחנית

לא פעם היו המפגשים ברכבת, מפגשים מהירים וחטופים מטבעם, הופכים בתוך דקות לדרימטיים ומסעירים. חילופי דברים עם נוסעים שעצרו 'רק' לקנות ספר או צמיד, היו הופכים במהרה לשיחה טיפולית ורוחנית עד כדי ככי. "הכנתי להם מלכודת, ברגע שהנוסע הכי לא מוכן, הוא חסר הגנות ונפתח בקלות, וזאת חוויה אדירה", אומר שלומי, ששוקד בימים אלו על ספר חדש: "סיפורים מהדוכן ברכבת", שחושף מעט מן המקרים שפגש במהלך שליחותו.

בפסטיבל בומבמלה השני, שמעתי את 'לכו נרננה' של קרליבך יוצא מן האוהל של קבלת שבת, זה משך אותי, ריגש אותי, למרות שהייתי עם ג'וינט ביד."

בעת קריאה באחד מספריו, הופתע שלומי לגלות שאושו היהודי מזכיר את הבעל-שם-טוב ומרבה לשבח אותו ואת חוכמתו.

קטע מתוך הספר החדש

«ולעתים כשהיה קשה, קשה מאוד, הייתי הולך לחנייה של הרכבת ומדמה את המכוניות לפרדס של עצי תפוז וקלמנטניות שתמיד היו זיכרון בלתי נשכח מנוף ילדותי, ושרק כמה סביוני מראה וחרציות חורפיות היו חסרי רים שם כדי להושיב את גלגולי הקודם לנגד עיני ואז לא היה צורך לדמיין את שפת האגם שבפארק שאותו פקדתי ביימות השבוע לחפש לנפשי קצת שלוה, ולעתים הייתי מושיט את פני למימיו שהתגלה מהם האמת, הייתי מבקש מהם שישוטי לי יד אותם צדיקי הבוקר שיתלו אלי».

זו הייתה החצר הפרטית שלי מוגנת מאדם היכן שהמכוניות היו שותקות מעשן. והייתי אוהב בתפוח המוזהב ונוגס בו בשאריות שיניים, כדי להדגיע את ייסורי הדאגה שפקדה אותי כמעט תמיד... ונזהר מאוד מלהיחנק מהקליפה שהייתה יכולה לדלג לגרוננו... וכשהייתי חוזר הייתי מסדר בעיון את האביזרים שנשא השר לחן כדי שלא אחמיץ את העוברים ושבים הבאים שיעברו ואולי יגשו למשש את הזיכרון היהודי שאבד להם קצת עם להרימו או להעיר לי אודות מיקומו הפחות סימפטי וזה כבר היה נותן לי תירוץ מצויץ לפתח עימו שיחה ראשונית...»

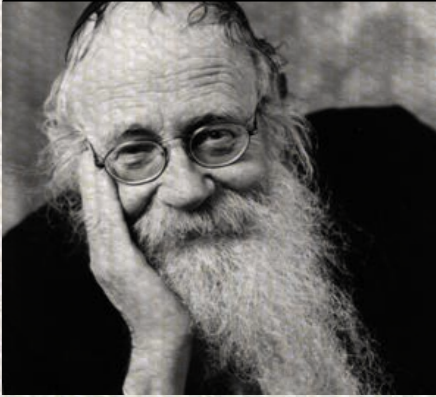
שלומי משתף בסיפור אחד: "זה היה מעבר למוקד מצוות", הוא מבהיר, "זה היה ממש הצלת חיים, מרכז רפואי-נפשי-רוחני בדרכים". יום אחד ראה שלומי בחור צעיר יורד מהרכבת והולך לאיטו עם מבט אבוד בעיניים. שלומי קרא לו, ולמרות שהבחור ניסה להתחמק שלומי התעקש והצליח לדובב אותו. לאט לאט הבחור נפתח, עד שסיפר לשלומי שהוא בדרך לשים קץ לחייו בטביעה בים. שלומי הבין שאכן יש כאן סיפור אמיתי שהתגלגל לפתחו בהשגחה פרטית, ולא הרפה מאותו צעיר עד שהצליח להניא אותו מכוונתו.

הסוף?

כמו אדמו"ר אמיתי, שלומי ורעייתו שומרים על קשר עם כל יהודי שהתחברו עם נפשו. הם זוכרים כל שם וכל פרט, ועד היום הם מקבלים עשרות מכתבי תודה והזמנות לחתונות ואירועים אישיים של אנשים שפגשו, לעתים אפילו רק פעם אחת. נכון להיום, "החצר" שוכבת מפורקת בביתו של שלומי ברמת גן. בט' באב האחרון הגיעה החלטה אטומה של הנהלת הרכבת שהורתה לפנות את המקום. מכתב זועף בן ארבע שורות סגר שליחות של ארבע שנים. עם זאת, שלומי מתעקש: "זה לא נגמר", הוא אומר, "עדיין אנשים באים למקום בו עמד הדוכן שלי ושל אשתי, עומדים ליד כבל החשמל הסמוך, ומצלצלים אליי ואומרים לי 'אתה פה'. זה גם נגמר וגם לא נגמר. האור הגשמי הפך לאור רוחני שלא נכבה לעולם".

התנועות

בשיתוף ארגון "שפע"
הרב עדין אבן ישראל
 (שטיינזלץ)

לפרוץ את הגבולות

ברגע שהאדם אינו מאמין בהגבלות של המציאות, הוא יכול לצאת מעבר לגבולות שלה.

התוועדות חסידית

הנוהג בהתוועדות חסידית הוא, שהיושבים מנגנים ניגונים, אומרים 'לחיים' על כוסית 'משקה' ומדברים דברי התעוררות. מהי הנקודה של התוועדות? מה מטרתה ומה ייעודה?

אם נרצה לומר זאת במשפט קצר, נאמר כך: בהתוועדות מנסים לצאת ולהשתחרר מהגדרים וההגבלות. שתיית ה'משקה' היא בכדי שתהיה ל'ציאת-מצרים' זו איזושהי אחיזה בדבר גשמי, מה שנקרא עשיית 'כלי' בדרך הטבע. וגם הניגונים מסייעים למטרה זו. בדרך כלל, אנשים יושבים כלואים וסגורים בתוך ענייניהם האישיים. הם לא מרשים לעצמם להשתחרר. פעמים רבות אדם צריך את ה'משקה' רק כתירוץ לאחרים או לעצמו על ההתר להשתחרר: "עכשיו אני קצת שיכור

אז מותר לי...". לאדם כזה מספיק לשתות מעט 'משקה' כדי להיות שתי כהוגן...; אדם שכלל אינו מעוניין לצאת מגדריו יכול לשתות ולשתות, אבל מהגדרים שלו הוא עדיין לא יצא.

ההגבלה נובעת מהאדם עצמו

האמת היא, שאת ההגבלות והצמצומים שלנו אנחנו יוצרים בעצמנו. אילו האדם היה יכול לאפשר לעצמו להסתכל על הדברים מעבר להגבלות שלהם, הכול היה נראה אחרת. המהר"ל מפראג מסביר באחד מספריו את העניין של עשיית ניסים על-ידי צדיקים, ותמצית דבריו היא, שאדם ה'רואה' את מה שלמעלה מהגבול, הגבול איננו מגביל אותו. ההגבלה היא הגבלה רק מפני שהגבול הוא סוף הראייה שלנו. הקיר שלפנינו קיים ומגביל רק מפני שבראייתנו הגבלתו קיימת, אבל אדם שרואה את הבל-גבול שלמעלה מהקיר, הקיר מתמוסס לגביו. ברגע שהאדם אינו מאמין בהגבלות של המציאות, הוא יכול לצאת מעבר לגבולות שלה.

כמוכן שכדי שאכן יתרחש נס והמציאות תשתנה, לא מספיק שהאדם יאמר שאינו מאמין בהגבלות של הדבר. השאלה היא מה קורה בפנימיות. מסופר על אדמו"ר הזקן, שלפני פטירתו הוא שאל את בנו: "מה אתה רואה?", ענה לו הבן: "אני רואה את הקורה". הוא ראה עולם רגיל - צריך שבתקרתו קורות עץ. אמר לו אדמו"ר הזקן: "אני רואה את דבר ה' שמחיה ומקיים את הקורה". כאשר אדם נמצא בדרגה כזו של ראיית דבר ה' שבתוך המציאות, כל המציאות היא שונה לחלוטין. הבעש"ט הסביר פעם איך הוא משנה דברים בעולם: כל דבר שקיים בעולם בנוי על איזשהו צירוף של אותיות דבר ה' המקיימות אותו. כאשר צריך לשנות משהו, אזי משנה אני את סדר הצירופים של האותיות, וממילא המציאות משתנה. בספר 'שבחי הבעש"ט' מופיע סיפור ארוך שתמציתו היא, שפעם היה רעש גדול בעיר, והתברר שהגיע לעיר צבא גדול. אבל הבעש"ט היה רגוע, ואמר שהם ייקחו רק מיטה אחת ממישהו, ומלבד זאת מאומה לא יקרה. ואמנם כך היה. אחר כך הוא הסביר, שהוא שינה את הצירוף של 'רעש' ל'ערש'.

זאת אומרת: אין כאן עשיית דבר חדש, אלא שינוי המציאות בשורש שלה. כאשר מגיעים לשורש של הדברים, למקום בו ההגבלה אינה קיימת, אפשר לשנות את המציאות. הצדיקים הגדולים, על-ידי עבודתם וגיעתם המיוחדת, יכולים לעשות זאת בהקף גדול ולשנות את סדרי העולם. אבל גם אנשים בדרגות נמוכות יותר, שאינם יכולים לשנות

את כל העולם, יכולים לשנות את סביבתם. אם גם את זה האדם אינו יכול לעשות, אזי לפחות ישנה את משפחתו. ואם גם זאת הוא לא מסוגל לעשות, אזי לכל-הפחות ישנה את עצמו. העיקר הוא לעשות איזשהו שינוי, 'לזוז' מעט קדימה ולשפר את המציאות. לאמיתו של דבר, אנו רואים שאנשים עוברים שינויים רבים בחיים שלהם - שינוי מקטנות לגדלות, שינוי משיטה לשיטה וכיוצא בזה, אבל כאשר מסתכלים ומתבוננים בטיבם של שינויים אלה, רואים שכמעט שום אדם אינו עובר שינוי מהותי ממש. בדרך כלל השינויים הם רק בפרטים שונים של האישיות שלו, שחורים אינם נעשים לבנים, ולבנים אינם נעשים שחורים. אבל מה שבאמת נדרש מאיתנו זה לנסות 'לדלג' ולקפוץ קדימה, ולצאת מהמגבלות האישיות.

להאמין בשינויים

מישהו אמר פעם, שהחידוש בפצצה האטומית הראשונה הוא - שנודע בעולם שהדבר אכן אפשרי. לאחר שהתפרסם שזה אפשרי, זה רק עניין של זמן עד שאחרים יעשו את אותו הדבר. אנשים חושבים על דברים רבים שהם בלתי-אפשריים, מילא גם הם יכולים לעשות. זה תלוי בזמן ובמאמצים שהם ישקיעו, אבל במהות, הדבר ניתן להיעשות.

כך גם בעניין של מהות האישיות. כל עוד האדם סבור שהוא לא מסוגל להשתנות הוא באמת לא יצליח להשתנות, אבל ברגע שהאדם יאמר לעצמו: "כן, אני מסוגל להשתנות ולהיעשות לאדם אחר", זה עצמו ה'כלי' שהוא אכן יצליח להיעשות לאדם אחר. זה שאדם יושב תקוע במקום שלו, נעול בתוך העולם שלו, עושה בדיוק את הדברים שעשה אתמול ושלשום ונשאר באותה מדרגה, זה רק מפני שהוא בטוח שאי-אפשר לעשות שינוי. אדם יכול להישאר עם עבירה אחת ולא להצליח להתנתק ממנה, בעיקר משום שהוא לא מאמין שזה אפשרי. ברגע שהוא ידע שזה אפשרי, יש מקום לשינויים.

תקופה מיוחדת

אם בכל עת האדם צריך לשאוף להשתנות, בוודאי שכך צריך להיות בתקופתנו הנוכחית. אנחנו חיים בעידן גדול ומיוחד. ידוע שימות עולם מכוונים כנגד ימות השבוע, וכמו שכתוב בגמרא, שכל אלף שנים משנות העולם מכוון כנגד יום אחד מימות השבוע. לפי חשבון זה, אלף זה, האלף השישי, מכוון כנגד יום השישי - ערב שבת-קודש. ערב שבת הוא לא יום של מנוחה. בימים אחרים אדם יכול להרשות לעצמו לנוח, אבל בערב שבת קשה למצוא לכך את הזמן.

גם אם בשעות הבוקר של היום עוד אפשר לחשוב שנשאר קצת זמן, הרי ככל שהזמן חולף והשבת קרבה והולכת, גם מי שהתעצל בשעות הקודמות מתחיל כעת לעשות משהו וחדל מלחשוב על מנוחה. ההכנות לשבת מורכבות מהרבה פרטים, וכל אחד עושה את התפקיד שלו, אבל התמצית של ערב שבת אצל כולם היא - שזהו זמן של מהומה. כולם מתכוננים וכולם רצים ולכן ההלכה אומרת, שאדם שחבל חברו בשגגה כתוצאה מהריצה בערב שבת, פטור מלשלם, כיוון שבערב שבת הריצה היא בהתה. זה המצב בערב שבת - כולם עסוקים וטרודים לקראת שבת, עד שלפעמים לא שמים לב ומרוב חיפזון רצים למקום הלא נכון. אבל העיקר הוא שמתכוננים ורצים. חשוב שכל אדם יעשה משהו בעצמו לכבוד שבת, וכפי שמספרת הגמרא במסכת שבת על גדולי האמוראים שעסקו בעצמם בהכנות לקראת השבת.

זו המיוחדות של הזמן הגדול שאנו נמצאים בו כעת. בתקופתנו, לפי כל החישובים כבר הגיע הזמן לעשות את ההכנות לקראת יום שכולו שבת. אנחנו נמצאים ברבע האחרון של האלף השישי, ולפי החשבון של השעות, זה כבר ערב שבת אחרי חצות, ובוודאי כבר הגיע זמן ההכנות לשבת. יתירה מזו, בזמן זה ייתכן שכבר אפשר לעשות "תוספת שבת", להוסיף מחול אל הקודש ולהקדים קצת את השבת.

בחינת "אחישנה" ואגב, ייתכן שזהו הטעם לכך שככל שהשנים חולפות ועוברות, ההתרוצצויות והמהומות והרצון לחולל שינויים בעולם, נעשים חזקים הרבה יותר מכפי שהיה אי-פעם.

ההתרוצצויות והמהומות והרצון לחולל שינויים בעולם, נעשים חזקים הרבה יותר מכפי שהיה אי-פעם.

בשנים האחרונות נעשו בעולם שינויים מהותיים הרבה יותר מבעבר. רק במשך מאה השנים האחרונות, התחוללו בעולם מהומות ומהמורות רבות יותר ממה שהיה במשך כמה וכמה מאות שנים לפני כן. אולי זה מפני שאנשים מרגישים שיש צורך לרוץ ולהתכונן לקראת שבת. אמנם לפעמים מחמת הריצה בערב שבת, אדם רץ למקום הלא נכון ושובר משהו בדרכו, אבל הסיבה הפנימית היא - מפני שהוא רץ לכבוד שבת.

חלק מההכנה לגאולה, הוא כזה שאדם מוכן לעזוב דברים שהוא הורגל בהם, כדי שיהיה לו פתח להיכנס למקומות אחרים. אנחנו קרובים מאוד לגאולה, אבל בשביל להחזיק בדבר חדש צריך קודם להרפות את היד ולהפסיק

השנה כולנו נותנים מעשר עני

תשע"ד היא שנת מעשר עני

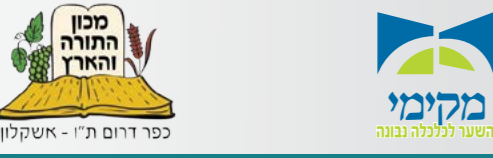
מהו מעשר עני, ולמה דווקא השנה?
 מעשר עני הוא אחד מהמעשרות שמחויב בהם כל אדם שיש לו פירות וירקות. בשנים ג', ו' לשמיטה, שהן שנות מעשר עני, יש חובה לעשר 9% מהפירות והירקות ולתת אותם לעניים.

אפשר לעשר בקלות! קיום מצוות המעשרות בימינו מאתגר, ומחייב הבנה ומאמץ העלולים למנוע מרבים קיום מצווה זו. קרן 'בית האוצר', המתמחה בתחום התרומות והמעשרות, מאפשרת את קיום המצווה בהידור ובקלות. הקרן מנהלת את כספי המעשרות למשפחות רבות בישראל, ומסייעת בקיום המצווה לפרטיה.

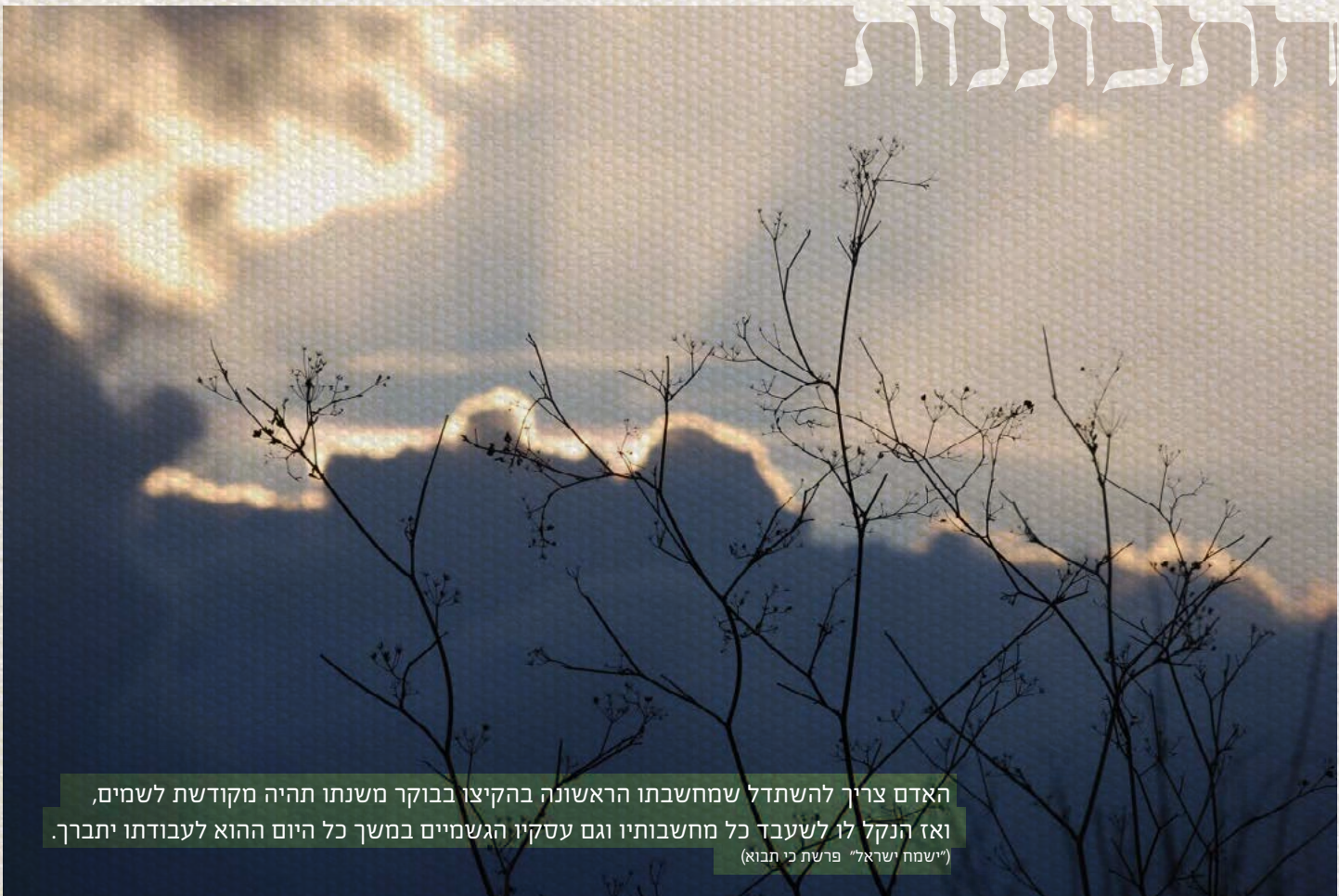
מסייעים למשפחות במצוקה! השנה פועלת קרן 'בית האוצר' בשיתוף פעולה מיוחד עם עמותת 'מקימי', המאפשרת מעניקה למשפחות סיוע כלכלי וליווי מקצועי, במטרה להוציאן ממעגל העוני.

עלות המני - 80 ₪ לכל השנה

לפרטים והצטרפות:
מכון התורה והארץ - קרן 'בית האוצר'
08-6847325
www.torland.org.il

כפר דרום ת"ו - אשקלון

האדם צריך להשתדל שמחשבתו הראשונה בהקיצו בבוקר משנתו תהיה מקודשת לשמים, ואז הנקל לו לשעבד כל מחשבותיו וגם עסקיו הגשמיים במשך כל היום ההוא לעבודתו יתברך. ("ישמח ישראל" פרשת כי תבוא)

צלם: אלעזר אמיתי
www.klipot.co.il

שו"ת
הרב יהושע שפירא
דאש ישיבת רמת גן

נשים בשאלה

שוטנשטיין, ביאור תניא, ביאור לקוטי מוהרן-הדור שלנו טיפש? לא מצליח להבין מה שפעם הבינו? האם יש סיכוי עדיין לחידושים או שאנחנו בשלב הסיכומים?

אנחנו דור שבו חלק רחב בחברה, ברוך השם, לומד בו תורה, הרבה יותר מבעבר גם מי שלא צולל לעומק עד כדי שהשפה והניבים של כל הדורות הפכה לשפת האם שלו, מעוניין ללמוד, ורבים מהעוסקים בתורה נותנים את ליבם למלא את החסר בפנייה לציבור הרחב, יותר מאשר פעם. חידושים אינם באים בהזמנה, וגם אי אפשר לצפות אותם מראש; לא תמיד הם גם נראים בעלי משמעות בטווח הקצר. אני מצפה לחידושים מופלאים, מפני שהגאולה הולכת ונרקמת, הולכת ומתפתחת.

מתסכל אותי מאוד הפער העצום שבין הברוטו והנטו במאמציי בלימוד ובתפילה. המון אנרגיה וזמן סחור סחור בשביל רגע אחד של ריכוז ופתיחת הלב. מה לעשות?

אנו מניחים שהקב"ה רוצה את התוצאות, והמאמצים בדרך אינם בחשבון. האמת היא הפוכה: התוצאות הן בידי יתברך, ואילו אנו ממונים על ההתמסרות והמאמץ שבדרך. כשאנו מנסים להיפטר מן הברוטו, אנו מתוסכלים. כשאנו מבינים שנולדנו בשביל לטפל בברוטו והוא מה שהשם רוצה מאתנו, חיינו מלאים ממפגש עשיר, מרתק ומתמשך עם רצון ה' יתברך. הרבי מקוצק אמר שהכתוב אומר: "והיו הדברים האלה... על לבבך" - מפני שהלב אינו בידינו ואיננו מסוגלים להחזיר לתוכו את הדברים. אנו מצווים לשים את אהבתו "על" הלב, כדי שכשהלב ייפתח, יפלו הדברים לתוכו.

האם הקב"ה מקבל את זה שלפעמים אין לי כוח לעבוד אותו?

תן לי לשאול אותך שתי שאלות:
א. האם רצון הקב"ה מאתנו זה שנהיה סחוטים?
ב. האם תינוק בעריסה מקבל את זה שלפעמים אין לאמא כוח לטפל בו?

ודאי שהקב"ה רוצה שנשמח בעבודתו, וממילא שהיא תאיים לכוחותינו. אלא שהחיים מלאים באתגרים, שנועדו לגלות בתוכנו אוצרות שאינם מופיעים אלא על ידי מאמץ, ואפילו מאמץ קיצוני. כאשר "אין לנו כוח", עלינו להקשיב בעדינות - לאור כל מה שאנחנו יודעים על החיים ועל רצון ה' - ולבחור בכל הכנות והישרות שאנו יכולים לגייס מתוכנו, האם עכשיו העת להתאמץ או להרפות.

ע"פ שאלה
טל 054-4530951